USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobců: **a) H. M.**, **b) R. M.**, oba zastoupeni Mgr. Viktorem Klímou, advokátem se sídlem Melantrichova 477/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 6. 2020, č. j. 32 Az 37/2018 – 86,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobců advokátovi Mgr. Viktoru Klímovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 6 365 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutími ze dne 4. 12. 2018, č. j. OAM-854/ZA-ZA11-ZA05-2017 a č. j. OAM 853/ZA-ZA11-ZA05-2017, žalovaný rozhodl, že se žalobcům neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobci podali proti rozhodnutím žalovaného samostatné žaloby ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který řízení o žalobách spojil ke společnému projednání usnesením vyhlášeným do protokolu při jednání dne 11. 6. 2020, č. j. 32 Az 37/2018 - 56, s odůvodněním, že žalobci jsou manželé a žalobkyně b) odvíjí své potíže od potíží svého manžela, tedy žalobce a). Následně rozsudkem ze dne 16. 6. 2020, č. j. 32 Az 37/2018 - 86, krajský soud žaloby zamítl. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura

Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatelé podali žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť jim v zemi původu hrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu neposkytnutí efektivní ochrany před protiprávním jednáním policistů. Závěr krajského soudu a žalovaného o možnosti domoci se nápravy s pomocí úřadů v Ázerbájdžánu je nepřezkoumatelný a nemá oporu ve spisech. Žalovaný vycházel zejména z informace poskytnuté českým zastupitelským úřadem, přitom nebylo objasněno, z jakých zdrojů zastupitelský úřad čerpal. Taková informace nesplňuje požadavky stanovené v § 23c odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Napadené rozhodnutí žalovaného je tedy nepřezkoumatelné a skutkový stav nebyl náležitě zjištěn bez důvodných pochybností. Krajský soud pak nepřihlédl k nově uvedené skutečnosti, že otec stěžovatele a) byl zbit ázerbájdžánskými policisty, což je v rozporu s přímým účinkem čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU. Stěžovatelé jsou tak přesvědčeni, že jim v zemi původu hrozí nebezpečí špatného zacházení podle čl. 3 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod, tedy že jim v zemi původu hrozí s přiměřenou pravděpodobností nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu a měla jim být proto udělena doplňková ochrana.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelů ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejich hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelé ve své argumentaci nevyložili žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] K tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil

při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Meritorní přezkum rozhodnutí soudu je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů krajský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatelé se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[8] Stěžovatelé dále namítali nedostatečné zjištění skutkového stavu žalovaným, a z toho pramenící nesprávné posouzení věci. K této námitce zdejší soud odkazuje na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17. Ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, podle kterého musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně krajský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z pohovorů se stěžovateli a dále z informací a zpráv jednotlivých organizací a institucí ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ázerbájdžánu. Konkrétně se jednalo o Informaci OAMP: Ázerbájdžán – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 3. 7. 2018, Výroční zprávu Human Rights Watch 2018 – Ázerbájdžán ze dne 18. 1. 2018, Výroční zprávu Amnesty International 2018 – Ázerbájdžán ze dne 22. 2. 2018, Zprávu Freedom House – Svoboda ve světě 2018 – Ázerbájdžán z ledna 2018, Zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) - Údaje o zemi Ázerbájdžán 2016 a Informaci MZV ČR ze dne 20. 12. 2017, č. j. 122880/2017-LPTP. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu citované judikatury. V této souvislosti lze dále uvést, že s podklady rozhodnutí se stěžovatelé seznámili dne 22. 10. 2018. Na výslovnou otázku správního orgánu sdělili, že doplnění podkladů nenavrhují, ke zdrojům informací a způsobu jejich využití se nevyjádřili a neuvedli ani žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[9] V daném případě bylo v průběhu správního řízení objasněno a mezi stranami není sporné, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou potíže stěžovatele a) s třemi místními policisty v Ázerbájdžánu, kteří po něm požadovali pravidelnou platbu peněz pod pohrůžkou falešného obvinění z obchodování s narkotiky. Stěžovatelka b) pak odvozovala svoji žádost o mezinárodní ochranu od problémů svého manžela. Přestože měli stěžovatelé podle svého tvrzení obavu o své bezpečí a cítili se být ohroženi, neobrátili se s žádostí o pomoc na příslušné ázerbájdžánské státní orgány a svou situaci vyřešili odjezdem ze země původu. Jiné problémy v Ázerbájdžánu stěžovatelé neměli.

[10] Co se týče obav stěžovatelů, že jim po návratu do Ázerbájdžánu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ze strany místních policistů, kteří po nich vyžadovali peníze, tyto podle mínění zdejšího soudu samy o sobě (aniž by byly provázeny dalšími relevantními okolnostmi) nenaplňují určitou minimální intenzitu a závažnost újmy, která je typově srovnatelná s intenzitou újmy hrozící při nejmírnější azylově relevantní újmě, tj. takové, jež by ještě naplnila znak „pronásledování“ ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publ. pod č. 1066/2007 Sb. NSS). S potížemi, které stěžovatelé uvádějí, je možné se setkat i v jiných zemích, s vyspělejším demokratickým systémem. Ustálená judikatura k § 14a zákona o azylu (viz například rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikovaný pod 1840/2009 Sb. NSS) vyhrazuje doplňkovou ochranu pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení života a zdraví žadatele o mezinárodní ochranu, což není případ stěžovateli tvrzených obav. V této souvislosti lze i odkázat na právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41: *„Příkoří, jemuž se stěžovatel vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. jednorázové potíže s policisty v jednom konkrétním případě, nelze z hlediska jeho intenzity ještě považovat za jev státní mocí přímo vyvolaný, tajně podporovaný, státními orgány vědomě trpěný či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaný ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním příslušníků policie při výkonu služby, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo, neboť stěžovatel sám přezkum postupu policistů o své vůli zastavil.“* V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 43, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně*“. Jestliže stěžovatelé vyjádřili obecnou nedůvěru v justiční systém v zemi jejich původu, k tomu Nejvyšší správní soud připomíná, že podle konstantní judikatury pouhou nedůvěru občana ve státní instituce ve vlasti nelze podřadit pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, a ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40).

[11] Nejvyšší správní soud považuje rovněž za vhodné odkázat na dostatečně prejudikovanou otázku tzv. možnosti vnitřní ochrany, resp. možnosti vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, publ. pod č. 978/2006 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, publ. pod č. 1551/2008 Sb. NSS).

[12] Námitkou stěžovatelů, že informace poskytnuté českým zastupitelským úřadem nesplňují požadavky stanovené v § 23c odst. 1 písm. c) zákona o azylu, neboť nebylo objasněno, z jakých zdrojů zastupitelský úřad čerpal, se Nejvyšší správní soud pro její nepřípustnost nemohl zabývat. Jedná se totiž o námitku, kterou stěžovatelé řádně a včas neuplatnili v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohli (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[13] K námitce stěžovatelů, že krajský soud měl povinnost přihlédnout k nově uvedeným skutečnostem, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Stěžovatelé v průběhu jednání před krajským soudem uvedli, že po jejich odjezdu z Ázerbájdžánu přišli

k rodičům stěžovatele a) policisté, kteří požadovali další platbu a hledali jej. Když stěžovatele a) nenašli, tak zbili jeho otce. Tato stěžovateli nově uvedená skutečnost sice souvisí s jejich azylovým příběhem, ten však žalovaný ani krajský soud nezpochybnili. Důvodem neposkytnutí mezinárodní ochrany byla zejména skutečnost, že stěžovatelé nevyužili všechny reálně dostupné prostředky ochrany v zemi původu. Proto žalovaný i krajský soud v jejich případě oprávněně neshledali absenci státní ochrany před nezákonným jednáním příslušníků místní policie. Stěžovateli nově uvedená skutečnost sama o sobě nebyla způsobilá tento závěr vyvrátit. Byť tedy lze dát za pravdu stěžovatelům, že se krajský soud touto nově uplatněnou skutečností výslovně nezabýval, tento postup nemohl mít za následek nepřezkoumatelnost či nezákonnost jeho rozhodnutí. Povinnost soudu posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že byl krajský soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovateli a tu obsáhle vyvrátit; jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). V tomto ohledu napadený rozsudek krajského soudu plně obstojí.

[14] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Ustanovenému zástupci stěžovatelů Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden společný úkon právní služby při zastupování dvou osob - podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 4 960 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 ve spojení s § 12 odst. 4 advokátního tarifu), k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 1 105 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí částku ve výši 6 365 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

[17] Zástupce stěžovatelů dále požadoval odměnu za společné úkony porada s klienty v délce 30 minut, která se konala dne 17. 7. 2020, a sepsání stížnosti proti postupu žalovaného ze dne 23. 7. 2020. Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatelů odměnu za tyto úkony nepřiznal. V případě úkonu porada s klienty je důvodem skutečnost, že tato další porada trvala pouze 30 minut a nepřesáhla tak jednu hodinu [srov. § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu]. Dále je třeba uvést, že tuto poradu nelze považovat za účelně provedený úkon právní služby. Byť předmětem porady měla být „kasační stížnost ve věci azylu“, tak v době konání porady již byla řádně odůvodněná kasační stížnost podána u zdejšího soudu (dne 14. 7. 2020) a poté už nebyla doplňována. Sepsání stížnosti proti postupu žalovaného ze dne 23. 7. 2020 rovněž nelze považovat za účelně provedený úkon

právní služby, neboť se nejednalo o písemné podání nebo návrh ve věci samé. V této souvislosti je třeba uvést, že zástupce byl stěžovatelům ustanoven krajským soudem pro soudní řízení a nikoliv pro řízení před správním orgánem. Nejvyšší správní soud nepřiznal zástupci stěžovatelů ani zvýšení odměny podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu, neboť z obsahu podané kasační stížnosti nevyplývá, že by se jednalo o úkon právní služby mimořádně obtížný. Zástupce stěžovatelů uvedl, že ověřoval zprávy o zemi původu v ázerbájdžánském, resp. tureckém jazyce. Uvedená skutečnost však z obsahu kasační stížnosti nevyplývá a zástupce stěžovatelů ji ani nijak nedoložil.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. prosince 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu